

Rättsfallssamlingen

Mål C-81/14

Nannoka Vulcanus Industries BV
mot
College van gedeputeerde staten van Gelderland

(begäran om förhandsavgörande från
Raad van State (Nederländerna))

”Begäran om förhandsavgörande — Direktiv 1999/13/EG — Bilaga II B — Luftföroreningar — Flyktiga organiska föreningar — Begränsning av utsläpp — Användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar — Förpliktelser som gäller för befintliga anläggningar — Förlängning av frist”

Sammanfattning – Domstolens dom (femte avdelningen) av den 10 september 2015

1. *Miljö — Luftföroreningar — Begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakad av användning av organiska lösningsmedel — Direktiv 1999/13 — Krav som gäller för befintliga anläggningar — Genomförande av en minskningsplan — Möjlighet att förlänga fristen för utveckling av substitut — Räckvidd*

(Rådets direktiv 1999/13, bilaga II B, punkt 2 stycke 1 i)

2. *Miljö — Luftföroreningar — Begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakad av användning av organiska lösningsmedel — Direktiv 1999/13 — Krav som gäller för befintliga anläggningar — Genomförande av en minskningsplan — Möjlighet att förlänga fristen för utveckling av substitut — Nödvändigt att verksamhetsutövaren inger en begäran och att tillstånd meddelas av behöriga myndigheter — Behöriga myndigheters bedömningsutrymme — Omständigheter som ska beaktas*

(Rådets direktiv 1999/13, bilaga II B, punkt 2 stycke 1 i)

1. Bilaga II B till direktiv 1999/13 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar ska tolkas så, att den förlängda frist som föreskrivs i punkt 2 första stycket i) kan beviljas en verksamhetsutövare som bedriver en ”anläggning” i den mening som avses i artikel 2 led 1 i direktivet för genomförandet av sin plan för minskning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar, om ersättningsämnen som endast innehåller en liten mängd eller inget lösningsmedel alls fortfarande håller på att utvecklas trots att, för denna anläggning, en konstant halt av fasta ämnen kan förutsättas och användas för att fastställa referenspunkten för minskade utsläpp.

Den möjlighet att ge en verksamhetsutövare en förlängd frist förutsätter nämligen nödvändigtvis att alla frister i detta direktiv, bland annat den som upphörde den 31 oktober 2007 vad beträffar befintliga anläggningar, kan förlängas. En annan tolkning skulle innebära att punkt 2 första stycket i) i bilaga IIB till direktiv 1999/13 skulle förlora sin normativa karaktär och reducera bestämmelsen till att enbart utgöra en förklaring om fastställande av den aktuella fristen.

EU-domstolen finner att det visserligen är riktigt att enligt punkt 2 andra stycket i bilaga II B till direktiv 1999/13 ska standardplanen användas för anläggningar för vilka en konstant halt av fasta ämnen kan förutsättas och användas för att fastställa referenspunkten för minskade utsläpp. Denna plan utgör emellertid inte någon särskild bestämmelse som utesluter beviljande av en förlängd frist för verksamhetsutövaren av dessa anläggningar. Möjligheten att bevilja en förlängd frist vad beträffar alla typer av anläggningar, oavsett vilken minskningsplan som tillämpas, bekräftas av *ratio legis* för bestämmelserna i direktiv 1999/13 rörande förlängd frist och anläggningar för vilka en konstant halt av fasta ämnen kan förutsättas. Denna fristförlängning utgör ett uttryck för proportionalitetsprincipen. Såsom framgår av skäl 8 i direktiv 1999/13 grundar sig vidare denna bedömning på att utsläpp av organiska föreningar kan undvikas eller minskas genom mindre skadliga ersättningsämnen som är tillgängliga eller som kommer att bli tillgängliga inom de närmaste åren. Det eftersträvade syftet med införandet av kriteriet om närvaro av en konstant halt av fasta ämnen saknar i detta avseende koppling till *ratio legis* för bestämmelserna i direktiv 1999/13 om möjligheterna att beviljas en förlängd frist i fall där ersättningsämnen som endast innehåller en liten mängd eller inget lösningsmedel alls fortfarande håller på att utvecklas.

I den mån som en annan tolkning inte klart kan utläsas av ordalydelsen i bilaga II B till direktiv 1999/13, så skulle en sådan tolkning strida mot rättssäkerhetsprincipen. Denna princip kräver att unionsbestämmelserna gör det möjligt för dem som berörs därav att få kännedom om den exakta omfattningen av de skyldigheter som de åläggs genom bestämmelserna och att de på ett otvetydigt sätt kan få kännedom om sina skyldigheter och vidta åtgärder i enlighet därmed.

(se punkterna 50, 53, 55–58, 61, 62 och 64 samt punkt 1 i domslutet)

2. Punkt 2 första stycket i) i bilaga II B till direktiv 1999/13 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar ska tolkas så, att en förlängning av tidsfristen för genomförande av en plan för minskning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar kräver ett tillstånd från behöriga myndigheter, vilket förutsätter en tidigare begäran från den berörda verksamhetsutövaren.

I egenskap av undantag från de allmänna bestämmelserna i direktiv 1999/13 ska den förlängning av fristen som föreskrivs i punkt 2 första stycket i) i bilaga II B till direktiv 1999/13 tolkas restriktivt. Därvid behöver hänsyn tas till syftena med bilagan, nämligen dels att främja utvecklingen av ersättningsämnen, dels att ta hänsyn till proportionalitetsprincipen. Vidare framgår det av själva ordalydelsen i bilagan, som föreskriver endast en "förlängd" frist, att genomförandet av en minskningsplan som grundas på denna bilaga ska tidsbegränsas.

I syfte att fastställa huruvida en verksamhetsutövare måste ges en förlängning av tidsfristen för genomförande av en plan för minskning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar och längden på den eventuellt beviljade förlängningen av fristen, ankommer det på de behöriga myndigheterna att, inom ramen för deras skönmässiga bedömning, bland annat kontrollera *att* ersättningsämnen som är ägnade att användas i den berörda anläggningen och att minska utsläppen av flyktiga organiska föreningar faktiskt håller på att utvecklas, *att* de pågående arbetena, med hänsyn till tillgängliga uppgifter, kan leda till att en sådan produkt tas fram och *att* det inte finns några alternativa åtgärder som kan medföra liknande eller ännu större minskningar av utsläppen till lägre kostnader, och särskilt *att* andra ersättningsämnen inte redan finns tillgängliga. Dessutom ska man beakta förhållandet mellan, å ena sidan, den utsläppsminskning som kan uppnås genom de ersättningsämnen som håller på att utvecklas liksom kostnaderna för dessa ämnen och, å andra sidan, de ytterligare utsläpp som

uppkommer vid en förlängd frist samt kostnaderna för eventuella alternativa åtgärder. Den förlängda fristen ska inte vara längre än vad som är nödvändigt för att ersättningsämnen ska kunna utvecklas. Detta ska bedömas med hänsyn till samtliga relevanta uppgifter, och särskilt omfattningen av de ytterligare utsläpp som följer av en förlängning av fristen och kostnaderna för eventuella alternativa åtgärder i förhållande till omfattningen av den utsläppsminskning som kan uppnås genom de ersättningsämnen som håller på att utvecklas samt kostnaderna för dessa ämnen.

(se punkterna 73–77 och 83 samt punkt 2 i domslutet)